

STRATEGI FÖR ATT UPPRÄTTHÅLLA SÄKRA OCH TRYGGA ARRANGEMANG UTIFRÅN DROGFÖREBYGGANDE ARBETE

Strategin tydliggör hur Karlskoga och Degerfors kommuner ska fullfölja ansvaret för sina medborgare, i samband med att större arrangemang genomförs.

Drogförebyggande arbete är en tvärssektoriell fråga som berör flera sektorer, både inom och utanför kommunens verksamheter, strategin har därför arbetats fram utifrån en tvärssektoriell referensgrupp med representanter från ett flertal förvaltningar samt verksamheter såsom Polis. Utgångspunkt i arbetet har varit tidigare erfarenheter inom det lokala ANDT-arbetet (alkohol, narkotika, dopning och tobak). Strategin med tillhörande checklista och flödesscheman är inte statisk utan följer utvecklingen över tid och uppdateras därför årligen. Detta sker i den referensgrupp som bildats.

Strategin tydliggör uppdrag och funktion för de som är aktör i det drogförebyggande arbetet samt berörd arrangör för arrangemanget. En angelägen del i strategin är att tydliggöra den myndighetsutövning som sker i samband med arrangemang, det vill säga utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förmån, rättighet, skyldighet eller annat jämförbart förhållande.

Förtydligande av roller och funktioner

En förutsättning för effektivt drogförebyggande arbete med helhetsperspektiv är att tydliggöra roll och funktion i samband med arrangemang. Inom det drogförebyggande arbetet finns arbetsuppgifter som ligger inom ramen för myndighetsutövning.

Myndighetsutövning

Statlig nivå

- *Polis*- Verkar för att upprätthålla den allmänna ordningen, säkerheten och att bekämpa brottslighet i samhället. Polisen har bland annat rätt att omhänderta och gripa personer som stör ordningen eller begår brott. Polisen arbetar drogförebyggande genom att tillämpa Kronobergsmodellen. Detta innebär att polisen ingriper mot ungdomar som är berusade eller bär på alkohol på stan. För ungdomar under 20 år hålls all alkohol ut. Är ungdomen under 18 år kontaktar polisen föräldrarna och ber dem hämta sina barn. Om föräldrarna eller någon annan vårdnadshavare inte hämtar sin ungdom kontaktar polisen socialtjänsten. Under arrangemang arbetar polisen genom patrullerande insats och med målsättning att efterleva Kronobergsmodellen och det lokala flödesschemat (se lokalt flödesschema sid 7 och Kronobergsmodellen sid 8).

Kommunal nivå

- *Alkoholhandläggare*- Alkoholhandläggare i Karlskoga och Degerfors har i uppdrag att säkerställa en god efterlevnad av alkohollagen för de restauranger och krogar som har serveringstillstånd. Inför arrangemang utreder alkoholhandläggaren inkomna ansökningar gällande serveringstillstånd av alkohol eller försäljning av tobak. Under arrangemang kan alkoholhandläggaren genomföra tillsyn vid de serveringställen eller försäljningsställen av tobak som finns på området. Tillsyn sker oanmält och alltid tillsammans med någon, exempelvis från polismyndigheten, skatteverket eller kommunen. Alkoholservice ska ske enligt alkohollagen. Efter tillsynsbesöket skrivs en skriftlig tillsynsrapport där resultatet redovisas, rapporten skickas till tillståndshavaren. Om eventuella brister har rapporterats begär alkoholhandläggaren att tillståndshavaren skriftligt ska svara med planerade åtgärder för att komma tillrätta med bristerna, detta för att inte bristerna ska kvarstå vid nästa tillfälle den sökande bedriver serveringsverksamhet, som redovisas. Tillsynsrapporten redovisas även för de politiker som varit med och fattat beslut gällande serveringstillståndet.
- *Socialsekreterare/Fältsekreterare/Ungdomssekreterare* – Socialsekreteraren handlägger olika former av enskilda socialtjänstären. Fältsekreterare syftar i sin helhet till att förebygga och tidigt motverka sociala problem genom att vara ute på fältet. Man arbetar utifrån socialtjänstlagen. Under arrangemang finns dessa funktioner på området för att iakttä och vistas där ungdomar är, det vill säga att förebygga att problem uppstår. I samband med större arrangemang önskar socialsekreterare/fältsekreterare ha tillgång till ett rum med möjlighet att ha enskilda samtal (se lokalt flödesschema sid 7).
- *Miljöinspektör*- Arbetar med tillsyn av olika verksamheter inom området livsmedel, hälsoskydd och miljöskydd. Under arrangemang kan det bli aktuellt att en miljöinspektör besöker arrangemanget för att kontrollera att livsmedelshygienen det vill säga att alla livsmedel som serveras/levereras till kund ska vara säkra samt att ljudnivån är på god nivå. När det gäller hälsoskyddsområdet görs även kontroller för att se till så att besökare vid arrangemang har tillgång till sanitära utrymmen. Avfallshanteringen är sådant som vid varje inspektion kontrolleras. Vid eventuella funderingar gällande dessa områden kontaktas inspektörerna.

Ej myndighetsutövning

Arrangörsnivå

- *Arrangör-* Är den person eller grupp som förbereder och genomför det planerade arrangemanget. Arrangören ansvarar för att upprätthålla ett säkert och tryggt arrangemang för besökare och de som arbetar. Arrangören bör i god tid söka de tillstånd som krävs för att få igenom det arrangemang som planeras, detta är viktigt då ansökningarna ska beredas i olika instanser. När det handlar om tillstånd för att hyra mark kan detta vara en fråga för kommunen eller Polis.

För att få servera starköl, vin eller sprit till allmänheten behövs ett serveringstillstånd enligt alkohollagen. Tillstånd behövs oavsett om det gäller ett tillfälligt arrangemang exempelvis i samband med en konsert, eller ett permanent tillstånd för restaurang. Fullständig ansökan om serveringstillstånd ska lämnas till alkoholhandläggaren i Karlskoga kommun eller Degerfors kommun sex veckor innan utskottets möte för att bli behandlad. Att ansöka om serveringstillstånd innebär en prövningsavgift för arrangören, vilket betalas när ansökan lämnas in. Därefter påbörjas behandlingen av ansökan av alkoholhandläggare, i samband med detta gör alkoholhandläggaren personligt besök hos den sökande för att bilda uppfattning om arrangemanget och tillståndet som söks, arrangören har även möjlighet att ställa frågor. Efter att alkoholhandläggare har behandlat ansökan skickas denna på remiss till myndighetsnämnden, polismyndigheten och räddningstjänsten för yttrande. Efter remiss presenteras förslag till beslut till tillståndsutskottet som slutligen beslutar. Beslut meddelas av alkoholhandläggaren så snart ärendet är klart, och ett tillståndsbevis skrivs ut.

Under ett arrangemang är det viktigt att livsmedelshygienen det vill säga att alla livsmedel som serveras/levereras till kund är säkra samt att ljudnivån är på god nivå. Om arrangemanget kommer att medföra hög ljudnivå är det arrangörens ansvar att informera de närboende. Kommunernas miljöinspektörer kan under arrangemanget komma att kontrollera livsmedelshygienen samt ljudnivån, detta då de har tillsynsansvar.

- *Entrévärd-* Är den person som arrangören anställt för att arbeta vid serveringsställen och entrén. Uppgiften är att kontrollera legitimation (om åldersgräns är uppsatt) samt att publiken inte har med sig otillåtna saker in på området. Entrévärden är knuten till arrangören.
- *Funktionär-* Antal samt vilka som är funktionärer beror på vilket arrangemang som anordnas. En förutsättning är att funktionärerna får en genomgång kring uppdrag, roll och funktion innan arrangemanget.
- *Ordningvakt-* Ska medverka till att upprätthålla allmän ordning. Under större arrangemang finns ordningvakter på området för att upprätthålla säkerhet. Ordningvakten är anställd och bekostad av arrangören.

Kommunal nivå

- *Fritidsledare*- Möter barn och ungdomar i den dagliga verksamheten inom skolan och fritidsgårdsverksamheten där. Fritidsledare kan vid arrangemang vara ett komplement till socialförvaltningens fältverksamhet vilket innebär att iaktta och vistas där ungdomar är. Fritidsledarna medverkar främst vid drogfria aktiviteter.
- *Folkhälsosamordnare/Folkhälsoutvecklare*- Arbetar för att skapa god och jämlik hälsa för alla medborgare i Karlskoga och Degerfors, samt för att stärka barnets rättigheter. Det drogförebyggande arbetet utgår främst från hälsofrämjande och förebyggande insatser. Målgrupp för det drogförebyggande arbetet är främst ungdomar och föräldrar. Inför arrangemang innebär det samordning av olika drogförebyggande aktiviteter, exempelvis informationskampanjer med syfte att minska langningen av alkohol till ungdomar. Uppmuntra vuxna till att nattvandra för att skapa ett tryggare och säkrare arrangemang. Anordna drogfri aktivitet för ungdomar kan vara ett annat exempel.
- *Bokningskonsulent*- Kultur- och föreningsförvaltningen ansvarar för uthyrning av lokaler och anläggningar såsom idrottslokaler, fritidsanläggningar (Nobelhallen, Nobelstadion, Strandbadet) och mötes- och festlokaler i Nya Folkets hus. Vid arrangemang där kultur- och föreningsförvaltningen hyr ut lokal/anläggning ska förvaltningen vara med i planeringsstadiet för arrangemanget, för att kunna meddela och stämma av med brukare om eventuella inplanerade matcher osv. Bokning av lokal/anläggning sker på lokalbokningen. Arrangören är ansvarig för att söka de tillstånd som behövs (ex serveringstillstånd) och enligt kultur- och föreningsförvaltningens bokningsbestämmelser skyldig att lämna en kopia på dessa till kultur- och föreningsförvaltningen.
- *Säkerhetssamordnare*- Samordnar kommunens systematiska säkerhetsarbete med fokus på kris- och riskhantering. Vid arrangemang är säkerhetssamordnaren kommunens kontaktperson mot arrangören. Under större arrangemang är säkerhetssamordnaren kommunens tjänsteman i beredskap och finns på plats för att snabbt kunna aktivera kommunens krisledning om något allvarligt inträffar.
- *Miljöinspektör*- Arrangemanget bör hålla en så god miljöprofil som möjligt, miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i Degerfors och samhällsbyggnadsförvaltningen i Karlskoga kan bistå med information om till exempel hur man minimerar avfall, sortering av avfall, effektivisering av transporter och energiförbrukning.
- *Kommunikatör/informatör*- I kommunens förvaltningar finns, i olika grad, informatörer anställda. I sitt uppdrag planerar, utformar och utvecklar de den gemensamma kommunikationen inom förvaltningen i enlighet med kommunens grafiska profil, informationspolicy och informationsstrategi. Ytterst ansvarig för kommunikationsfrågorna är kommunikationschefen. All kommunikation i kommunen ska utgå från och präglas av värderingarna i följande nyckelord: Öppenhet, bemötande, igenkänning, tillgänglighet, relevans, tillförlitlighet och kostnadseffektivitet. Som medarbetare bär vi alla ansvar att bidra till en god kommunikation. Inför arrangemang rekommenderas att en kommunikationsplan tas fram, detta görs i samverkan med ansvariga och förvaltningens informatörsresurs.

Checklista för genomförande av större arrangemang i Karlskoga och Degerfors

En checklista som innefattar förtydligande av de insatser som genomförs före, under och efter arrangemanget har arbetats fram. Checklistan ska ge beredskap för i vilket skede de planerade insatserna sker samt bidra till ett helhetsperspektiv.

Före – planera för att genomföra ett säkert och tryggt arrangemang	Under – arbeta för att upprätthålla ett säkert och tryggt arrangemang	Efter – genomfördes ett tryggt och säkert arrangemang, vad gjordes bra och vad kan vi göra annorlunda nästa gång?
Allra först måste arrangören boka lokal/anläggning hos kultur- och föreningsförvaltningen (lokalbokningen). Därefter bör arrangören i god tid ansöka om de tillstånd som krävs för att genomföra arrangemanget (såsom för mark, serveringstillstånd)	Polis, kommunens säkerhetsansvarig och arrangör träffas för genomgång av säkerheten inför arrangemanget	Referensgruppen för den drogförebyggande strategin träffas för att diskutera och analysera de insatser som genomfördes under arrangemanget
Vid större arrangemang kan det vara aktuellt att kommundirektören tillsammans med förvaltningschefer träffar arrangören	Polis tillämpar Kronobergsmodellen	Dokumentationen från varje arbetsfunktion samlas in av folkhälsoutvecklare/samordnare som sammanställer detta
Planera inför kommande arrangemang utifrån utvärdering och rapportering från förgående arrangemang och goda exempel från andra kommuner	Polis, socialförvaltningen samt folkhälsoförvaltningen arbetar utifrån det lokala flödesschemat	Polis utvärderar sitt arbete utifrån Kronobergsmodellen. Statistik om eventuella tillbud samlas in till folkhälsoutvecklare/samordnare för underlag i sammanställningen
Referensgruppen* för den drogförebyggande strategin träffas för att planera de insatser som ska genomföras under kommande arrangemang	Specifika drogförebyggande aktiviteter genomförs med berörda	Polis, socialförvaltningen samt folkhälsoförvaltningen utvärderar arbetet som skett utifrån det lokala flödesschemat
Uppdatera och förankra lokalt flödesschema	Dokumentation sker utifrån varje arbetsfunktion, valfri dokumentationsmetod tillämpas	Berörda utvärderar de specifika drogförebyggande aktiviteterna som genomfördes
Schema för vilka som arbetar under arrangemanget samt vad dessa har för roll och funktion sammanställs och sprids	Alkoholhandläggaren genomför eventuellt tillsyn vid de serveringställen som finns på området	Utifrån utvärdering uppdateras rutinerna genom strategin och checklistan
Telefonlista för vilka som arbetar under arrangemanget sammanställs och sprids	Miljöinspektörer genomför eventuellt tillsyn gällande ljudnivå och livsmedelhygien	
Karta över arrangemangsområdet tas fram och delas ut till de som ska arbeta under arrangemanget (vid behov)		

* Referensgruppen innefattar representanter från folkhälsoförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och föreningsförvaltningen, KS ledningskontor i Karlskoga. Kultur- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen i Degerfors. Polisen finns även representerade.

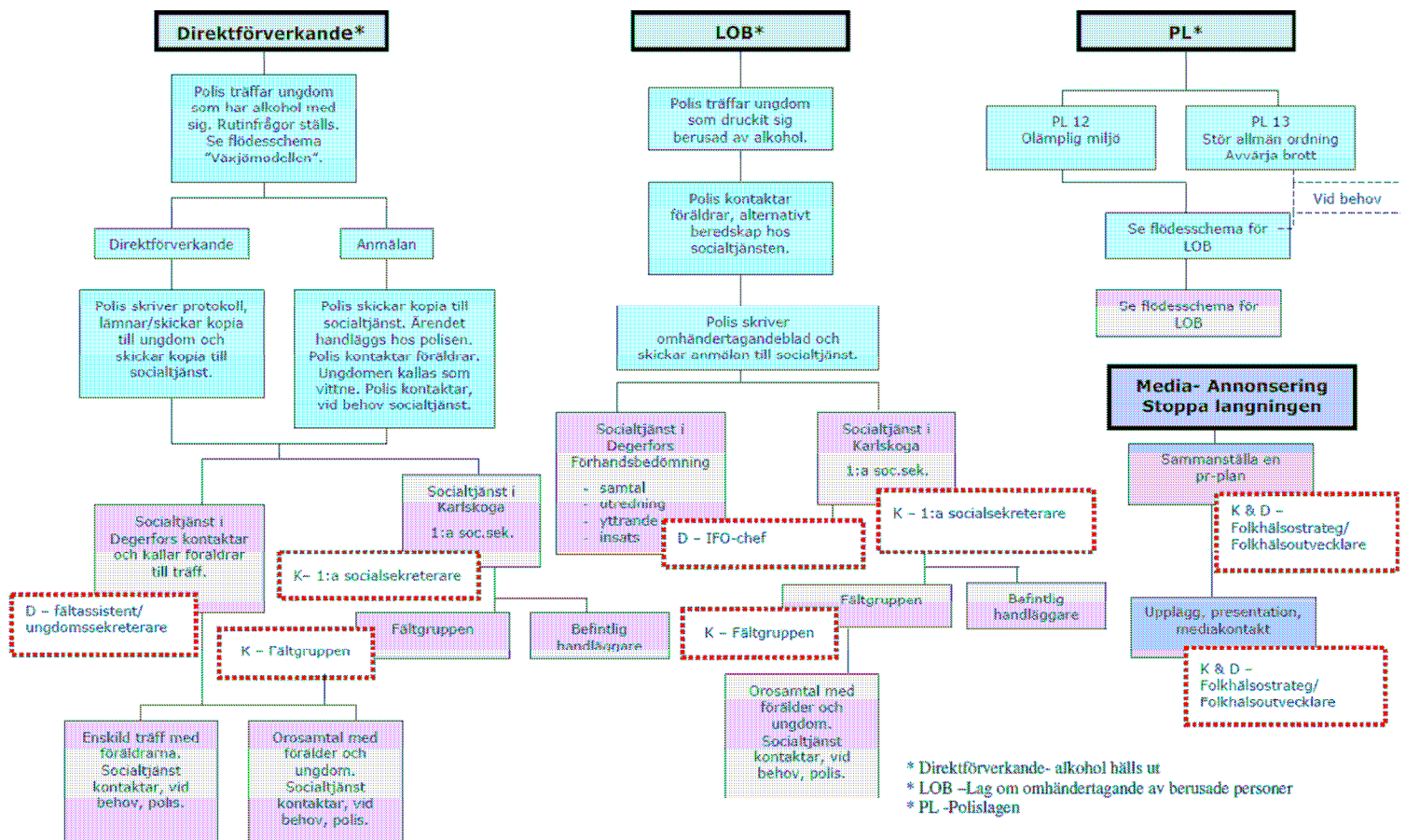
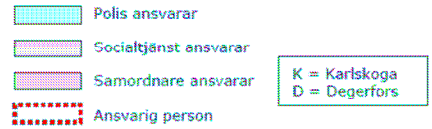

Specifika drogförebyggande aktiviteter planeras med berörda, en del aktiviteter såsom informationskampanjer sker i denna fas.		
Alkoholhandläggaren handlägger inkomna ansökningar gällande serveringstillstånd av alkohol. Ansökan behandlas därefter i tillståndsutskottet i Kga och socialnämnden i Dfs		
Information om kommunens förebyggande arbete i samband med arrangemanget sprids till medborgarna via lokala medier, kommunens hemsidor (kontakt sker med ansvarig informatör)		

Lokalt flödesschema som berör Polis, socialförvaltningen och folkhälsoförvaltningen

Flödesschema med ansvarsfördelning - Tillgänglighetsbegränsning av alkohol (ungdomar)

Polisens arbete utifrån Kronobergsmodellen

